

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
економіки
протокол № 1 від 31.08.2026 р.
Завідувач кафедри
 / Алла ОСІПОВА

ПОГОДЖЕНО
Гарант освітньої програми
Економіка
 / Алла РЕВУЦЬКА
31.08.2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ**

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини

Предметна спеціальність (спеціалізація): С1.01 Економіка

Освітня програма: Економіка

Форма здобуття освіти: денна, заочна, дистанційна

Факультет: економіки, підприємництва та інформаційних технологій

Умань – 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління економічним розвитком» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності *СІ Економіка та міжнародні економічні відносини* освітньої програми *Економіка*. – Умань: УНУ, 2026. – 20с.

Розробник:

Алла РЕВУЦЬКА, доцент кафедри економіки, к. е. н., доцент

/ Алла РЕВУЦЬКА
31.08.2026 р.

Відомості про розгляд і затвердження наведено на титульній сторінці.

© УНУ, 2026рік

© Ревуцька А.О. 2026 рік

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показника	Форма здобуття освіти		
	денна	заочна	дистанційна
Рівень вищої освіти: <u>другий</u> (<u>магістерський</u>)	<u>Обов'язковий</u>	<u>Обов'язковий</u>	<u>Обов'язковий</u>
Галузь знань: <u>С Соціальні науки, журналістика та інформація та міжнародні відносини</u>	Рік підготовки: <u>1</u>	Рік підготовки: <u>1</u>	Рік підготовки: <u>1</u>
Спеціальність: <u>С1 Економіка та міжнародні економічні відносини</u> Предметна спеціальність (спеціалізація): <u>С 1.01 Економіка</u>	Семестр: <u>2</u>	Семестр: <u>2</u>	Семестр: <u>2</u>
Кількість кредитів ЄКТС – <u>5</u> Загальна кількість годин – <u>150</u>	Лекції: <u>30</u> год.	Лекції: <u>6</u> год.	Лекції: <u>10</u> год.
Мова викладання: <u>українська</u>	Практичні / семінарські: <u>30</u> год.	Практичні / семінарські: <u>4</u> год.	Практичні / семінарські: <u>10</u> год.
Пререквізити: - Старегія сталого розвитку			Асинхронні: 20 год.
Постреквізити: підготовка кваліфікаційної роботи магістра, виробнича практика.	Самостійна робота: <u>90</u> год.	Самостійна робота: <u>140</u> год.	Самостійна робота: <u>120</u> год.
Індивідуальне завдання: -	Вид контролю: <u>екзамен</u>	Вид контролю: <u>екзамен</u>	Вид контролю: <u>екзамен</u>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета освітнього компонента: формування у здобувачів поглибленої системи компетентностей щодо стратегічного управління економічним розвитком суб'єктів господарювання та бізнес-систем, діагностики конкурентного середовища, проектування моделей стійкого та циркулярного розвитку в умовах невизначеності й ризиків глобального та галузевого середовища.

2.2. Передумови вивчення дисципліни: володіння базовими положеннями економічної теорії, прикладного менеджменту, фінансового аналізу, навички критичного опрацювання статистичних баз даних та наукової літератури.

2.3. Матриця узгодження програмних результатів навчання (ПРН), методів навчання та оцінювання

Шифр ПРН ОП	Програмний результат навчання (дослівне формулювання чинної ОП)	Методи навчання (діяльнісно узгоджені)	Методи та засоби оцінювання	Оцінювана робота (контрольний захід)
ПРН 6	Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	Інтерактивна лекція, командне навчання (TBL), метод розв'язання кейсів, рефлексивне обговорення.	Спостереження за участю в командній взаємодії за критеріями, захист групового кейсу, взаємооцінювання.	A1: Командний кейс-аналіз систем стратегічного лідерства та HR-забезпечення.
ПРН7	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.	Проблемна лекція, аналіз даних і прикладних кейсів, проблемно-орієнтоване навчання (PBL)	Перевірка аналітично-розрахункових робіт, оцінювання структурованої аналітичної записки за рубрикою.	A2: Практикум з обґрунтування витратно-цінових та інвестиційних стратегій підприємства.
ПРН 9	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують	Метод сценаріїв, моделювання непередбачуваних ситуацій, воркшоп,	Оцінювання сценарного моделювання, діагностика ризиків, письмова експертиза	A3: Сценарний аналіз та стрес-тестування економічної стійкості в

	застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.	евристичний діалог.	кризових параметрів.	умовах невизначеності.
ПРН 12	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.	Лекція-візуалізація, практичні заняття з розробки альтернатив, метод «дерева рішень».	Рубричне оцінювання проєкту стратегічного розвитку, контрольне розв'язання комплексних ситуаційних завдань.	А4: Комплексний стратегічний план економічного розвитку суб'єкта господарювання (Capstone-елемент).
ПРН 15	Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.	Проектне навчання (Project-Based Learning), розробка бізнес-моделей, презентація й пітчінг рішень.	Оцінювання презентації проєкту, публічний захист структури ресурсного забезпечення, експертний висновок.	А4 (захист проєкту) та Підсумковий екзамен.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади стратегічного управління економічним розвитком суб'єктів господарювання

- Тема 1. Парадигма економічного розвитку та природа сучасного бізнесу.** Концептуальні підходи до економічного зростання та розвитку суб'єктів господарювання. Глобалізаційні трансформації, міжнародні індекси економічної свободи та конкурентоспроможності. Інституційне середовище та законодавче регулювання економічного розвитку в Україні.

- **Тема 2. Методологія стратегічного планування та розроблення бізнес-моделей розвитку.** Проєктування та валідація бізнес-ідеї. Формування місії, стратегічного бачення та цільових орієнтирів компанії. Інструменти розроблення бізнес-моделей (Canvas, Lean) та інтеграція грантових та альтернативних джерел фінансування.

- **Тема 3. Технології стратегічного бізнес-планування в аграрному секторі та сфері бізнесу.** Функціонал бізнес-плану розвитку суб'єкта господарювання: внутрішня та зовнішня спрямованість. Структуризація та інформаційне забезпечення бізнес-планування агробізнесу. Методологія оцінювання життєздатності проєкту економічного розвитку.

- **Тема 4. Системне управління процесами економічного розвитку підприємства.** Еволюція управлінських підходів. Організаційне проєктування структур управління розвитком компанії. Етична інфраструктура, корпоративна соціальна відповідальність та етика бізнес-рішень.

- **Тема 5. Стратегічне управління в умовах динамічної невизначеності та ризиків.** Діагностика зовнішнього макро- і мікросередовища (PESTEL, SNW, галузевий аналіз М. Портера). Базові та конкурентні стратегії економічного розвитку (інтеграція, диверсифікація, фокусування). Методи прийняття стратегічних рішень в умовах високої турбулентності ринку.

- **Тема 6. Стратегічне управління витратами та вартісно-орієнтоване ціноутворення.** Аналітичний інструментарій CVP-аналізу, таргет-костинг і кайзен-костинг у системі управління розвитком. Бюджетування стратегічних ініціатив. Стратегії ціноутворення та оптимізація витратної бази підприємства.

Змістовий модуль 2. Функціональні стратегії, антикризове регулювання та сталий економічний розвиток

- **Тема 7. Маркетингові стратегії позиціонування та просування бізнесу / Topic 7. Strategic Marketing and Business Positioning.** Стратегічна сегментація цільових ринків. Концепція холістичного маркетингу та маркетинг-мікс (7P). Цифрові канали просування економічних суб'єктів. (Частина заняття викладається англійською мовою, передбачено участь стейкхолдера).

- **Тема 8. Стратегічне управління операційною діяльністю та ланцюгами доданої вартості.** Проектування виробничих систем під стратегічні завдання. Ощадливе виробництво (Lean), концепція Just-in-Time. Оцінювання ефективності виробничо-технологічної підсистеми бізнесу.

- **Тема 9. Стратегічне управління людським капіталом та HR-менеджмент.** Розвиток людського потенціалу як рушія економічного зростання підприємства. Системи грейдингу, KPI та мотиваційного дизайну. Лідерство, формування крос-функціональних команд і корпоративна культура.

- **Тема 10. Фінансовий менеджмент та оптимізація капіталу в стратегії розвитку.** Оцінювання часової вартості грошей, структуризація інвестиційного портфеля бізнесу. Стратегічне податкове планування та вибір фіскальних режимів. Забезпечення фінансової ліквідності та платоспроможності.

- **Тема 11. Управління інноваційно-інвестиційним та циркулярним розвитком.** Стратегії інноваційного прориву та дифузії інновацій. Оцінювання комерційної ефективності інвестиційних проєктів (NPV, IRR, DPP). Впровадження циркулярних бізнес-моделей та ресурсоефективного виробництва як основа євроінтеграції.

- **Тема 12. Антикризове управління та економічна безпека суб'єкта господарювання.** Превентивна діагностика банкрутства та кризових

явищ. Формування стратегічних планів реструктуризації та санації бізнесу.
Інтегрована система економічної безпеки підприємства в умовах воєнних та
післявоєнних викликів.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль		Кількість годин														
№	Назва	Денна форма					Заочна форма					Дистанційна форма				
		Разом	в тому числі				Разом	в тому числі				Разом	в тому числі			
			л	п	і	с		л	п	і	с		л	п	асн	с
Змістовий модуль 1.																
Загальні характеристики стратегії управління бізнесом																
1.	Тема 1.	12	2	2	-	8	15	2	-	-	13	14	2	-	2	10
2.	Тема 2.	10	2	2	-	6	12	-	2	-	10	14	-	2	2	10
3.	Тема 3.	10	2	2	-	6	12	-	-	-	12	12	-	-	2	10
4.	Тема 4.	14	4	2	-	8	12	2	-	-	10	12	-	-	2	10
5.	Тема 5.	14	2	4	-	8	10	-	-	-	10	12	-	-	2	10
6.	Тема 6.	12	2	2	-	6	12	-	2	-	10	10	-	-	-	10
Разом за ЗМ 1		72	14	14	-	44	73	4	4	-	65	74	2	2	10	60
Змістовий модуль 2.																
Види стратегій управління бізнесом, їх особливості																
7.	Тема 7.* Торіс 7 **	14	4	2	-	8	12	2	-	-	10	14	2	-	2	10
8.	Тема 8.	14	2	4	-	8	12	-	2	-	10	14	-	2	2	10
9.	Тема 9.	12	2	2	-	8	13	-	2	-	11	12	-	-	2	10
10.	Тема 10.	12	2	2	-	8	12	2	-	-	10	10	-	-	-	10
11.	Тема 11.	12	2	4	-	6	14	-	2	-	12	12	-	-	2	10
12	Тема 12.	14	4	2	-	8	14	2	-	-	12	14	2	-	2	10
Разом за ЗМ 2		78	16	16	-	46	77	6	6	-	65	76	4	2	10	60
Усього годин		150	30	30	-	90	150	10	10	-	130	150	6	4	20	120

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

**тема викладається англійською мовою

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом не передбачено.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема практичного заняття (діяльнісно зорієнтована назва)	Кількість годин: денна форма	Кількість годин: заочна форма	Кількість годин: дистанційна форма
1	Аналіз факторів макрооточення та оцінювання інституційних передумов розвитку галузевих ринків	2	-	-
2	Проектування бізнес-моделі стартапу на основі шаблону Business Model Canvas	2	2	2
3	Розроблення та верифікація ключових розділів бізнес-плану аграрного підприємства	2	-	-
4	Діагностика системи корпоративного управління та оцінювання етичної інфраструктури організації	2	-	-
5	Побудова стратегічного профілю компанії за допомогою SWOT-, PESTEL- та матричних методик (BCG, GE/McKinsey)	4	-	-
6	Розрахунково-аналітичний практикум: калькулювання витрат методом CVP та оптимізація точки беззбитковості	2	2	-
7	Case-study: Формування маркетингової стратегії позиціонування продукту на міжнародних ринках (робота в малих групах англійською мовою)	2	-	-
8	Моделювання виробничої програми та оптимізація запасів за концепціями JIT та Lean-менеджменту	4	2	2
9	Проектування системи мотивації персоналу на основі KPI та формування плану лідерського розвитку команди	2	2	-
10	Оцінювання структури капіталу та обґрунтування альтернативних фінансових інструментів залучення інвестицій	2	-	-
11	Розрахунок показників комерційної ефективності інноваційно-інвестиційного проєкту за принципами циркулярної економіки	4	2	-
12	Сценарне моделювання та розробка плану санації підприємства у кризовій ситуації	2	-	-
Разом		30	10	4

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом не передбачено.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА (СРС)

№	Тема та конкретне практичне завдання для СРС	Години: денна форма	Години: заочна форма	Години: дистанційна форма	Очікуваний результат / навчальний продукт
1	Тема 1. Критичний аналіз міжнародних рейтингів конкурентоспроможності України (Global Competitiveness Index) та формулювання аналітичного висновку щодо бар'єрів розвитку національного бізнесу.	8	13	10	Аналітична довідка (до 2 стор.) з порівняльними графіками.
2	Тема 2. Побудова Lean-канви (Lean Canvas) для обраної бізнес-ідеї у сфері агробізнесу/виробництва з формулюванням унікальної ціннісної пропозиції.	6	10	10	Заповнена структурована матриця бізнес-моделі з обґрунтуванням.
3	Тема 3. Розробка фінансово-економічної моделі бізнес-плану для залучення грантового фінансування (програми «Робота, Horizon Europe тощо).	6	12	10	Розрахункова таблиця у форматі MS Excel / Google Таблиці.
4	Тема 4. Розробка проекту Кодексу корпоративної етики підприємства та чек-листа діагностики конфліктів інтересів.	8	10	10	Проект локального нормативного акта з інструкцією впровадження.
5	Тема 5. Проведення стратегічного аудиту реального підприємства галузі (SWOT-матриця з перехресним аналізом пар факторів та PESTEL).	8	10	10	Стратегічна матриця рішень (SO, ST, WO, WT).
6	Тема 6. Проведення маржинального аналізу та побудова графіків чутливості прибутку до зміни цін та витрат за заданими первинними даними.	8	10	10	Розрахунково-графічний звіт з висновками щодо запасу фінансової міцності.
7	Тема 7. Розробка плану digital-маркетингової кампанії з розрахунком ключових метрик	8	10	10	Структурована дорожня карта просування бренду.

№	Тема та конкретне практичне завдання для СРС	Години: денна форма	Години: заочна форма	Години: дистанційна форма	Очікуваний результат / навчальний продукт
	(CAC, LTV, ROMI) для виходу продукту на зовнішній ринок.				
8	Тема 8. Аудит виробничих втрат за методикою Value Stream Mapping (VSM) та розробка пропозицій щодо впровадження Lean-інструментів.	8	10	10	Карта потоку створення цінності та план оптимізації процесів.
9	Тема 9. Розроблення матриці компетенцій та системи стимулювання для керівників підрозділів на основі показників Balanced Scorecard (BSC).	8	11	10	Сформована КРІ-карта посади з описом шкали винагород.
10	Тема 10. Порівняльний аналіз альтернативних систем оподаткування суб'єктів МСП та розрахунок оптимального податкового навантаження.	8	10	10	Порівняльна розрахункова відомість із рекомендацією моделі оподаткування.
11	Тема 11. Обґрунтування циркулярного бізнес-рішення (вторинна переробка відходів, біоенергетика тощо) з розрахунком екологічного та економічного ефекту.	6	12	10	ТЕО (техніко-економічне обґрунтування) інноваційного проекту.
12	Тема 12. Побудова експрес-діагностики ймовірності банкрутства компанії (моделі Альтмана, Таффлера) та підготовка плану заходів з антикризової санації.	8	12	10	Аналітична записка з комплексом превентивних антикризових дій.
	РАЗОМ	90	130	120	

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Окреме індивідуальне завдання (курсова робота/проект) навчальним планом не передбачено. Поглиблене опанування прикладних навичок забезпечується через інтегровані практичні та самостійні кейс-проекти.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання курсу використовуються компетентнісно зорієнтовані методи та технології інтерактивного навчання:

1. Інформаційно-пояснювальні та проблемні методи: проблемні лекції, інтерактивні лекції-візуалізації з демонстрацією аналітичних моделей, міні-лекції.
2. Проблемно-аналітичні та кейсові методи: Case-study (розбір реальних стратегічних кейсів компаній агропромислового та виробничого сектору), побудова дерев проблем та цілей, метод розроблення сценарних прогнозів розвитку.
3. Практикоорієнтовані та командні методи: Team-Based Learning (командна робота на практичних заняттях над вирішенням комплексних розрахункових та оптимізаційних завдань), симуляційні ділові справи, воркшопи.
4. Проєктні технології: розроблення елементів бізнес-моделей та стратегічних карт розвитку економічних суб'єктів.
5. Цифрові та змішані технології: робота в системі електронного навчання Moodle, використання хмарних додатків для командної співпраці.

11. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

11.1. Структура розподілу рейтингових балів (100-бальна шкала)

- Поточний контроль: максимально 70 балів.
- Підсумковий контроль (екзамен): максимально 30 балів.
- Загальна підсумкова оцінка: 100 балів.

Розподіл 70 балів поточного контролю за оцінюваними роботами:

1. А1. Командний кейс-аналіз (Змістовий модуль 1): діагностика стратегічного середовища компанії, обґрунтування лідерської моделі та розподілу командних ролей (ПРН 6, ПРН 12) – 12 балів.

2. А2. Аналітично-розрахунковий практикум: моделювання витратної бази (CVP), ціноутворення та оптимізація виробничої програми (ПРН 7) – 14 балів.

3. А3. Сценарний аналіз та антикризове моделювання (Змістовий модуль 2): діагностика ризиків, стрес-тестування та побудова моделі фінансової санації (ПРН 9) – 14 балів.

4. А4. Інтегративний практичний проєкт (Capstone-елемент): розроблення концепції стратегічного розвитку підприємства / бізнес-моделі циркулярного типу з публічною презентацією та захистом (ПРН 12, ПРН 15) – 20 балів.

5. А5. Модульні контрольні роботи (МКР 1 та МКР 2): комплексний тестово-ситуаційний контроль володіння теоретико-методологічним інструментарієм (2 модулі $\times$ 5 балів) – 10 балів.

- Разом за поточну роботу: 70 балів.

(Примітка: Додаткові заохочувальні бали за результативну науково-дослідну діяльність, виступи на конференціях, участь у міжнародних грантових програмах нараховуються відповідно до Положення УНУ у межах граничної суми поточного контролю).

11.2. Організація підсумкового контролю (Екзамен – 30 балів)

Підсумковий контроль проводиться у комбінованій формі (письмово-усна перевірка):

- Блок 1 (10 балів): Комплексне тестово-аналітичне завдання з обґрунтуванням вибору рішення (перевірка теоретико-концептуального володіння категоріальним апаратом).

- Блок 2 (15 балів): Розв'язання прикладного стратегічного кейсу (розрахунок показників ефективності інвестиційного проєкту, побудова сценарної матриці розвитку та обґрунтування вибору альтернативи).

- Блок 3 (5 балів): Усний захист запропонованого рішення з аргументацією врахованих ризиків та обмежень.

11.3. Шкала оцінювання знань: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11.4. Критерії та аналітична рубрика оцінювання ключових робіт

Вид оцінюваної роботи	Критерії оцінювання якості	Рівні виконання та дескриптори показників	Максимальний бал
A1. Командний кейс-аналіз стратегічного середовища	1. Коректність діагностики середовища (PESTEL, SWOT). 2. Обґрунтованість взаємозв'язку між факторами. 3. Демонстрація командної взаємодії та лідерських функцій.	Високий (11–12 б.): комплексний аналіз, бездоганна логіка висновків, чіткий розподіл ролей у команді. Достатній (8–10 б.): інструментарій застосовано вірно, незначні прогалини в інтерпретації ризиків. Базовий (5–7 б.): поверховий аналіз, шаблонні висновки. Неприйнятний (0–4 б.): грубі помилки, нездатність обґрунтувати результат.	12
A2. Аналітично-розрахунковий практикум	1. Точність розрахунків маржинальних та цінових параметрів.	Високий (13–14 б.): розрахунки безпомилкові, висновки деталізовані та мають практичну цінність.	14

Вид оцінюваної роботи	Критерії оцінювання якості	Рівні виконання та дескриптори показників	Максимальний бал
	2. Коректність графічної інтерпретації беззбитковості. 3. Логіка прикладних висновків.	Достатній (10–12 б.): розрахунки вірні, поодинокі неточності в інтерпретації графіків. Базовий (7–9 б.): наявні арифметичні похибки, поверхові висновки. Неприйнятний (0–6 б.): розрахунки хибні, метод не опановано.	
А3. Сценарний антикризовий аналіз	1. Валідність ідентифікації загроз та симптомів кризи. 2. Обґрунтованість альтернативних сценарних планів. 3. Оцінка реалістичності заходів фінансової санації.	Високий (13–14 б.): системний аналіз сценаріїв, глибока оцінка ймовірності банкрутства, доказовий план санації. Достатній (10–12 б.): сформовано базові сценарії, план стабілізації потребує додаткової деталізації. Базовий (7–9 б.): розгляд одного варіанту, слабе врахування ризиків. Неприйнятний (0–6 б.): невідповідність завданню, відсутність антикризових інструментів.	14
А4. Інтегративний практичний проєкт (Capstone)	1. Системність бізнес-моделі та врахування циркулярних вимог. 2. Реалістичність ресурсного і фінансового обґрунтування. 3. Якість презентації та публічного захисту відповідей.	Високий (18–20 б.): інноваційний, повністю обґрунтований проєкт; блискучий публічний виступ і доказові відповіді. Достатній (14–17 б.): реалістична модель, дрібні зауваження до фінансового плану чи візуалізації. Базовий (10–13 б.): проєкт виконано схематично, невпевнений захист. Неприйнятний (0–9 б.): компіляція матеріалів без власного внеску, відмова від аргументації.	20

12. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА РЕГЛАМЕНТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ШІ)

Організація освітнього процесу з дисципліни базується на вимогах чинного Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX (введено в дію з 31.07.2026 р.), положеннях Кодексу академічної доброчесності та Політиці використання технологій штучного інтелекту в УНУ.

12.1. Конкретні правила використання генеративного ШІ за видами оцінюваних робіт:

- Робота А1 (Командний кейс): Режим В (Обмежено дозволено з обов'язковим декларуванням). Дозволяється застосування ШІ для генерації попередніх пошукових гіпотез, мозкового штурму та структурування презентації. Забороняється подавати згенерований текст як авторський кейс-висновок; здобувачі зобов'язані критично перевірити фактичні дані та надати особисту інтерпретацію під час захисту.

- Робота А2 (Розрахунковий практикум): Режим А (Заборонено). Усі калькуляції витрат, розрахунки точки безбитковості та маржинальних параметрів виконуються здобувачем індивідуально на основі наданих первинних показників; використання ШІ для автоматичного обчислення заборонене.

- Робота А3 (Сценарний антикризовий аналіз): Режим В (Обмежено дозволено). Дозволяється використання інструментів ШІ для пошуку світових аналогів кризових кейсів та стилістичного редагування аналітичної записки. Статистичні показники та фінансові розрахунки санації формуються виключно самостійно із зазначенням першоджерел.

- Робота А4 (Інтегративний практичний проєкт): Режим С (Дозволено / Проєктно передбачено). Студенти можуть використовувати алгоритми ШІ для генерації візуальних схем, маркетингових концепцій, аналізу трендів ринку. До проєкту додається обов'язкова Декларація використання ШІ за встановленою формою. Оцінці підлягає здатність здобувача валідувати згенеровані рішення, довести їх фінансово-економічну реалістичність на очному/синхронному захисті.

- А5 (Модульний контроль) та Підсумковий екзамен: Режим А (Категорично заборонено). Застосування генеративних чат-ботів, розширень браузера та сторонніх помічників заборонено.

12.2. Стандартна форма Декларації використання ШІ:

«Під час виконання роботи я використовував(ла) [назва моделі/інструменту] для [зазначити мету: пошук аналогів / редагування / візуалізація]. Робота з інструментом відбувалася на етапах: [...]. Я особисто

перевірів(ла) достовірність усіх фактів, посилань, формул та розрахунків і самостійно сформулював(ла) підсумкові стратегічні рекомендації. Готовий(а) надати історію промптів та чернетки роботи».

12.3. Процедура підтвердження авторства:

Автоматизовані сервіси виявлення ІІІ-тексту не є єдиною та беззаперечною підставою для санкцій. У разі сумніву щодо самостійності виконання роботи викладач призначає короткий усний захист із поясненням використаної методики, розрахункових залежностей та наданням проміжних чернеток роботи. Виявлення академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації даних є підставою для незарахування завдання.

13. МЕТОДИЧНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Стратегічне управління економічним розвитком», розміщений на платформі Moodle УНУ: інструкції до практичних занять, розрахункові кейси, методичні вказівки до самостійної роботи здобувачів.

2. Програмне забезпечення: Microsoft 365 (Excel, PowerPoint, Word), спеціалізовані сервіси візуалізації даних, табличні процесори Google Таблиці для командної роботи.

3. Мультимедійне обладнання навчальних аудиторій (проектори, інтерактивні панелі), комп'ютерні лабораторії кафедри економіки з доступом до мережі Internet.

4. Доступ до платформи корпоративного дистанційного зв'язку Zoom для проведення синхронних занять та консультацій.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні (базові) джерела:

1. Захарченко О. В., Пушкар О. А. Основи стратегічного управління: підручник. Харків: Фоліо, 2023. 380 с.

2. Мазур М. І. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Ліра-К, 2022. 400 с.

3. Герасимчук В. Г., Кузьмін О. В., Окландер Н. Г. Стратегічне управління: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2021. 345 с.

4. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

5. Горбач Л. М., Гончаренко М. Ф. Сталий розвиток: сучасна парадигма, реалії і перспективи. Київ: Кондор, 2023. 372 с.

6. Sapiro A. Strategic Management Fundamental Concepts for Decision Making and Strategy Execution. São Paulo: INSEC / Springer, 2024. 422 p. DOI: [10.1007/978-3-031-55669-2](https://doi.org/10.1007/978-3-031-55669-2)

7. Porter M. E. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. New York: Free Press, 2022 (reprint edition). 432 p.

Додаткові джерела:

1. Ревуцька А. О., Смолій Л. В. Стратегія циркулярної моделі управління розвитком бізнесу: ризики та перспективи для України. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2024. Вип. 104, Ч. 2. С. 317–323. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/104.2/30.pdf>

2. Ревуцька А. О., Новак І. М., Осіпова А. А. Розробка стратегічного бізнес-планування та управління проєктами для сталого розвитку підприємства. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2024. Вип. 104, Ч. 2. С. 391–404. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/104.2/38.pdf>

3. Ревуцька А. О., Дибенко Г. І. Стратегії управління підприємствами малого та середнього бізнесу. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2022. Вип. 100, Ч. 2. С. 91–100.

4. Ревуцька А. О., Цимбалюк Ю. А. Стратегічне управління інноваційно-інвестиційним розвитком бізнесу в кризових умовах господарювання. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2021. Вип. 99, Ч. 2. С. 59–69.

5. Ревуцька А. О., Бурляй А. П., Смолій Л. В. Стратегія інновацій як засіб управління та розвитку бізнесу підприємства в умовах глобалізації. Збірник наукових праць Уманського НУС. 2021. Вип. 99, Ч. 2. С. 81–94.

6. Індекс політики у сфері МСП. Країни Східного партнерства 2024: Оцінка стану реалізації Акта про малий бізнес для Європи. OECD, ETF, EU, EBRD. URL: <https://www.oecd.org>

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ INTERNET

1. Офіційний вебпортал Державної служби статистики України: <https://www.ukrstat.gov.ua>

2. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України: <https://www.kmu.gov.ua>

3. Національний банк України (макроекономічні звіти, фінансові показники): <https://www.bank.gov.ua>

4. Національний інститут стратегічних досліджень: <https://niss.gov.ua>

5. Світовий банк (World Bank Open Data): <https://data.worldbank.org>

6. Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD): <https://www.oecd.org>

7. Міжнародний валютний фонд (IMF Data): <https://www.imf.org>

8. Дистанційні курси «Strategic Management» та «Strategy Implementation» (Coursera): <https://www.coursera.org>

9. Електронний курс дисципліни в системі LMS Moodle УНУ:
<https://moodle.udau.edu.ua>

16. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Визнання результатів навчання, здобутих під час академічної мобільності, у неформальній та/або інформальній освіті (онлайн-курси Coursera, Prometheus, бізнес-школи, літні/зимові школи, участь у міжнародних грантових дослідницьких проєктах), здійснюється відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті в Уманському національному університеті садівництва.

Зіставлення здійснюється на основі досягнутих результатів навчання, тематичного наповнення та трудомісткості компонентів (сумарний обсяг зарахованих результатів неформальної освіти не може перевищувати встановленої в УНУ 25-відсоткової квоти від обсягу освітньої програми).

17. ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРЕГЛЯД ТА ОНОВЛЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	Дата перегляду / Протокол кафедри	Зміст внесених змін та доповнень
2026–2027	31 серпня 2026 р., протокол № 1	1. Переглянуто назву дисципліни: «Стратегічне управління економічним розвитком». 2. Робочу програму структурно узгоджено з новими Методичними рекомендаціями УНУ 2026 року. 3. Переформатовано розділ 2 (дослівне закріплення ПРН ОП за результато-орієнтованим ланцюгом). 4. Оновлено зміст тем з акцентом на ресурсоефективність, циркулярну економіку та антикризову стійкість. 5. Трансформовано самостійну роботу в творчо-аналітичні завдання згідно зі ст. 13 Закону «Про академічну доброчесність». 6. Перебудовано систему оцінювання (прив'язка балів до робіт-доказів замість тем). 7. Впроваджено деталізований розділ 12 щодо регламентів і декларації використання ІІІ. 8. Оновлено бібліографію, вилучено застарілі назви та джерела.